

Advokater og it-professionelle i fælles front:

Ny guide skal stoppe licensbøde-regnen over virksomheder

Stadig mere komplicerede licensregler og et konstant stigende antal licensaudits, har gjort det til en pengemaskine for softwareleverandørerne at auditere både private og offentlige virksomheder. Det får nu Danske IT-Advokater og DANSK IT til at skride til handling. De to organisationerne vil med en ny guide klæde virksomhederne på til at begå sig i licensjunglen.

Danmarks store virksomheder har stort set alle været igennem en audit fra en eller flere softwareleverandører, og blandt de mellemstore virksomheder er det kun et spørgsmål om tid, skriver Danske IT-Advokater og DANSK IT om baggrunden for den nye fælles guide "Licensstyring og licensaudit".

- Selvom man er en lovlydig virksomhed, som gør alt for at have orden i sine softwarelicenser, er det svært at undgå licensaudits og efterfølgende blive mødt med et betalingskrav. Softwarevirksomheder har nemlig både øget antallet af auditører og har gjort licensmodellerne og de aftalevilkår, der skal beskrive dem, meget komplekse, siger advokat Lau Normann Jørgensen fra Danske IT-Advokater.

Det har bevirket, at licensaudits er blevet til en stor pengemaskine for softwareleverandørerne.

- Licensauditbegæring vil ofte henvise til respekt for ophavsretten, men grundlæggende handler licensaudits om økonomi og indtjening på produkter, der mange steder er under udfasning, fortæller Lau Normann Jørgensen.

Kræv tilføjelser til standardkontrakten

Virksomheder har imidlertid flere muligheder for at tage kampen op. Guiden anbefaler blandt andet, at større virksomheder udnytter deres muskler til at få tilføjet et dokument, der modificerer eller supplerer leverandørens standardkontrakt med klare vilkår bl.a. om audits.

- Virksomheder bør ikke lade sig spise af med en standardkontrakt, og ofte er det da også muligt at få tilpasset licensforholdet efter, hvilken type virksomhed man er og efter de fremtidige aktiviteter og behov. For eksempel kan der være behov for at lade medarbejdere i en solgt virksomhed anvende softwaren i en overgangsperiode, lyder det fra Michael Ørnø, der er formand for DANSK IT's fagråd for for It-drift og – service.

Stil krav til licensaudit ellers går den ud over driften

Guiden anbefaler også, at virksomhederne tager en række forholdsregler imod, at den uundgåelige licensaudit bliver mere indgribende i den daglige drift end det er nødvendigt.

- Det er vigtigt, at virksomhederne får fastlagt nogle klare retningslinjer for at gennemføre licensaudit, for det er der nødvendigvis ikke i mange standardkontrakter. De fleste virksomheder bliver overraskede over, hvor indgribende en licensaudit kan være i den daglige drift, og derfor bør den ikke kun foregå på leverandørens præmisser, siger Michael Ørnø.

Det gælder blandt andet om at sikre, at leverandøren følger nogle procedurer for at undgå, at følsomme brugerdata ikke bliver læst/lækket. Det gælder også om at sikre, hvem der har ansvaret for nedbrud, hvis de værktøjer som leverandøren anvender fører til, at virksomhedens systemer bryder ned. Og det gælder om at sikre sig, at man er berettiget til at købe eventuelle manglende licenser med de rabatsatser, der er

aftalt eller historisk har været anvendt - såfremt der ikke foreligger grov uagtsomhed eller forsæt bag underlicenseringen.

På disse områder bør virksomhederne stille krav til licensaudit:

- hvilket varsel leverandøren skal give kunden forud for en licensaudit
- om leverandøren må lade licensauditten udføre af en tredjepart
- i hvilket omfang, der skal gives fysisk adgang hos kunden
- om dataindsamlingen skal/kan ske manuelt eller automatisk ved hjælp af et værktøj
- hvor længe leverandøren skal have adgang fysisk hos kunden og til kundens systemer
- at leverandøren/tredjepart skal foretage al kommunikation vedrørende licensauditten med en af kunden udvalgt licensansvarlig medarbejder
- hvilke procedurer leverandøren skal følge for at undgå, at følsomme brugerdata hos kunden ikke bliver læst/lækket, herunder hvem der har ansvaret for eventuelle lækager
- hvem, der har ansvaret for nedbrud af kundens systemer som følge af Leverandørens licensaudit
- at rapporteringen ikke må indeholde oplysninger om andre produkter end leverandørens (der er eksempler på, at auditrapporter primært er brugt til mersalg af produkter til erstatning for andre produkter)
- eventuelle perioder, hvor audits af ressourcemæssige grunde ikke ønskes gennemført, f.eks. samtidigt med årsafslutning
- at en underlicensering, hvor der ikke foreligger grov uagtsomhed eller forsæt, kan berigtiges ved køb af licenser med de rabatsatser, der er aftalt eller historisk har været anvendt.

Leverandører offentliggør ikke, hvilke kriterier virksomheder udvælges til audit efter, men det er DANSK IT's og Danske IT-Advokaters erfaring, at følgende øger sandsynligheden for jævnlige audits:

- Virksomhedens størrelse
- M&A-aktivitet, dvs. hvis virksomheden tilkøber andre virksomheder, frasælger forretningsenheder og datterselskaber, eller når to virksomheder fusionerer
- Ressortomlægninger i den offentlige sektor
- Uregelmæssigt indkøbsmønster, herunder hvis virksomheden kun tilkøber software i større klumper
- Væsentlige ændringer i virksomhedens it-infrastruktur, herunder hvis man virtualiserer eller outsourcer
- Compliance-historik, herunder hvis virksomheden ikke har ledelsesfokus på Software Asset Management

Mange flere anbefalinger findes i den 48-siders guide, der gratis kan downloades hos de to foreninger.

www.itadvokater.dk og www.dit.dk

For mere information kontakt venligst:

Lau Normann Jørgensen, Danske IT-advokater, Tlf.: dir. 38 77 43 60 / mobil 20 44 21 94, e-mail LNJ@kromannreumert.com

Michael Ørnø, formand for DANSK IT's fagråd for for It-drift og –service, mobil 23 29 12 16, e-mail Michael@moemail.dk

Morten Larsen, pressechef, DANSK IT, tlf. dir. 33 17 97 71 / mobil 61 20 74 75, e-mail: ml@dit.dk

Om DANSK IT

DANSK IT er en non-profit interesseorganisation stiftet i 1958 med det formål at udbrede kendskabet til informationsteknologien og dens anvendelse, fremme anvendelsen af informationsteknologien til gavn for både samfundet og den enkelte bruger og samle it-brugere, it-professionelle og andre it-interesserede om disse opgaver. Mere information findes på www.dit.dk